

Методологічні пояснення

Розрахунок (оцінка) чисельності населення – наближене визначення чисельності населення на території країни або її частини без проведення перепису населення.

Поточні розрахунки (оцінки) чисельності населення на 1 січня базуються на даних останнього перепису населення з урахуванням природного і міграційного рухів населення, а також змін чисельності населення внаслідок адміністративно-територіальних змін.

Розрахунки (оцінки) складу населення за віком базуються на методі пересування за віком. Пересування за віком – перехід осіб певного віку "x" до наступного віку "x+1", при цьому чисельність цих осіб відповідно зменшується внаслідок смертності та змінюється за рахунок міграції.

Наявне населення – населення, яке на момент перепису перебуває на певній території, враховуючи осіб, що тимчасово мешкають (за умови їхньої відсутності у місці проживання не більше ніж 12 місяців).

Постійне населення – населення, яке постійно мешкає на момент перепису на певній території, враховуючи тимчасово відсутніх, якщо їхня відсутність у місці проживання не перевищувала 12 місяців.

Населення міське і сільське. Міське населення – населення, яке проживає у міських населених пунктах. Сільське населення – населення, яке проживає у сільських населених пунктах. До міських населених пунктів належать міста та селища міського типу, до сільських – села і селища.

Середня чисельність населення розраховується як середня арифметична з чисельності на початок і кінець звітного періоду.

Природний рух населення – демографічний процес, що змінює чисельність і склад населення внаслідок народжуваності, смертності, шлюбності та розлучуваності.

Відомості про народження, смерті, шлюби та розірвання шлюбів формуються на підставі щорічної статистичної розробки даних актових записів цивільного стану, які заповнюються в органах державної реєстрації актів цивільного стану та надаються територіальними органами Міністерства юстиції України, та даних Державної судової адміністрації України.

Кількість позашлюбних народжень (кількість живонароджених у матерів, які не перебували в зареєстрованому шлюбі) включає народження, на час реєстрації яких походження дитини від батьків встановлюють шляхом подачі спільної заяви батьком і матір'ю дитини, які не перебувають у шлюбі, або тільки за заявою матері чи за рішенням суду, про що зазначають в актовому записі про народження.

Коефіцієнт смертності дітей у віці до 1 року – відношення кількості померлих у віці до 1 року до кількості живонароджених.

Природний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю живонароджених та кількістю померлих.

Народжуваність, смертність на 1 000 осіб наявного населення (загальні коефіцієнти народжуваності, смертності) – відношення відповідно кількості живонароджених і кількості померлих протягом календарного року до середньорічної чисельності наявного населення.

Природний приріст (скорочення) населення на 1 000 осіб наявного населення (загальний коефіцієнт природного приросту (скорочення)) – відношення природного приросту (скорочення) населення до середньорічної чисельності наявного населення або різниця між загальними коефіцієнтами народжуваності та смертності.

Кількість шлюбів на 1 000 осіб наявного населення (загальний коефіцієнт шлюбності) – відношення кількості зареєстрованих протягом календарного року шлюбів до середньорічної чисельності наявного населення.

Кількість розірвань шлюбів на 1 000 осіб наявного населення (загальний коефіцієнт розлучуваності) – відношення кількості розірвань шлюбів протягом календарного року до середньорічної чисельності наявного населення.

Вікові коефіцієнти народжуваності (кількість живонароджених на 1 000 жінок відповідного віку) характеризують інтенсивність народження в окремих вікових групах жінок і виключають вплив вікової структури на коефіцієнти народжуваності.

Вікові коефіцієнти народжуваності – відношення кількості живонароджених упродовж року в жінок цієї вікової групи до середньорічної чисельності жінок у цьому віці. При визначенні показників вікової групи молодше 20 років умовно взята чисельність жінок віком 15–19 років. Розрахунок показника для вікової групи 15–49 років здійснено з урахуванням дітей, народжених жінками у віці старше 49 років і молодше 15 років.

Вікові коефіцієнти народжуваності розраховано за п'ятирічними віковими групами.

Сумарний коефіцієнт народжуваності показує, скільки в середньому дітей народила б одна жінка упродовж усього репродуктивного періоду (15–49 років) при збереженні в кожному віці рівня народжуваності того року, для якого обчислені вікові коефіцієнти. Сумарний коефіцієнт народжуваності обчислюється як сума вікових коефіцієнтів народжуваності для вікових груп в інтервалі 15–49 років.

Вік – період від народження людини до того чи іншого моменту життя. Вік визначають кількістю повних років, що прожиті людиною на цей момент.

Вікова група населення – сукупність людей певного віку.

Середня очікувана тривалість життя при народженні – середнє число років, яке проживуть новонароджені за умови, що вікові рівні смертності залишаться такими, якими вони були на рік розрахунку.

Джерелом інформації про причини смерті є лікарське свідоцтво про смерть, фельдшерська довідка про смерть, лікарське свідоцтво про перинатальну смерть.

Розробка причин смерті з 2005 року здійснюється у відповідності з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я Десятого перегляду (МКХ-10).

Міграційний рух населення – демографічний процес, що змінює чисельність і склад населення за рахунок його територіального переміщення.

Відомості про міграційний рух населення формуються на підставі щорічної статистичної розробки даних відомостей про реєстрацію місця проживання фізичних осіб та відомостей про зняття з реєстрації місця проживання фізичних осіб, які надійшли від органів реєстрації (виконавчих органів сільської, селищної або міської ради, сільських голів (якщо відповідно до законодавства виконавчий орган сільської ради не утворено)).

Усі потоки міграції включають внутрішньорегіональну, міжрегіональну та міждержавну.

Міграційний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю прибулих на дану територію та кількістю вибулих за її межі.

Загальний коефіцієнт міграційного приросту (скорочення) (на 1 000 осіб наявного населення) – відношення міграційного приросту (скорочення) населення до середньорічної чисельності наявного населення.

Міждержавна міграція – вибуття населення за межі України або прибуття до України з інших країн.

Із квітня 2016 року по вересень 2017 року інформація з міграції населення формувалася за наявними адміністративними даними, які надходили від окремих органів реєстрації (виконавчих органів сільської, селищної або міської ради, сільських голів (якщо відповідно до законодавства виконавчий орган сільської ради не утворено)).